

BIZAKODÁS HURJÁN.

(Az erdélyi magyaroknak irtam).

Van perc, hogy szeretnék így beszélni:

— „A kalapácsot messzire vedd el
és ragadj, testvér, pusztító csákányt!
Rontás láza remegjen a testen
s hulljon a porba
mind, ami épült!

— Burján a földet magasra verje,
téglat a földből senki ne ássa
s nemuljanak el a gyári kürtök.
Leplet ne takarjunk senki másra
s mi se leplezzük
árva-magunkat!”

De aztán, hogyha eszembe ötlök:
lehet a hajlék a miénk újra,
szőlődomb nyújthat arany gerezdet
s áldomást iszunk elinalt bura,
hős horizontot
korlát ha nem zár;

olyankor mégis így szól a nótám:
— „Ekét kövessen terhes barázda,
diadalmasan bűgjön a kürtő;
dobbanó szívvvel menjünk a Házba
s szóttan imánkra
az Úr mond „Amen“-t!”

Bisztray Gyula.

A lovonjáró asszony.

(Regény.)

Írta: Cserzy Mihály.

(4) Másnap megjelent Földváry Nagy Imre az ideiglenes minőségben alkalmazott napidijas Rostkowitz Artur szatócsboltjában. Thegetőf ruhában volt, a könyöke és a térdé kopott volt a folytonos üléstől. Kézeltője is volt és lehajtós gallérja, mely selyem nyakkendővel volt átallkötve.

Cigaretta-t kért.

Valérka szolgált ki.

— Nos, hogyan mulattak az este a tánciskolában?

— Oh, igen jól . . . Sőt pompásan — felelte fényes fogsoraít csillogtatva a kislány.

— Láttam — ráta a fejét Földváry Nagy Imre.

— Hehe . . . Csinos fiuval járta a négyest.

— Önnek is tetszik?

— Hogyne, hogyne . . . Gimnazista ugy-e bár?

— Nem.

— Pardón! . . . Realista?

— Igen . . . Hetedikes.

— Fess fiu! . . . Elegáns gyerek . . . Összeillenek . . . Pompásan is táncolnak . . .

Rágyújtott egy cigaretta, hatalmas füstfelhőt fujt maga elé, mely után közelebb hajolva Valérkához, bizalmas hangon suttozta:

— Szabad egy diszkrét kérdéssel alkalmatlan-kodnom?

A kis fruska nem értette meg a „diszkrét“ szót, előbb elbambult, aztán zavartan kérdezte:

— Milyent tetszik mondani?

— Diszkrét kérdést . . . Bizalmas kérdést . . . amiről mindenkinek nem szabad tudni.

Valérka még mindig nem volt tisztában a férfi szavaival, most hirtelen másra gondolt és fülig elvörösödött. A vén róka észrevette a kislány zavarát és sietett más szavakkal megértetni magát:

— Valakiről akarok valamit kérdezni, ne tessék megijedni Valérka.

— Kérem — húzta magát kissé hátrább a kékszemű kislány.

— Per mopsz kérdezem csak Valérka, ki volt az a barna hölgy kegyedékkal?

— A Rózsika?

— Nem hallottam a nevét, kérem.

— Rózsikának hívják. A házigazdánk lánya.

— Van több testvére is?

— Négyen vannak . . . Négy lány.

— Szép . . . Ez a ház az övéké? Földjük is van?

— Van . . . Anyáson.

Eközben bejött Rostkowitzné is a boltba, aki előtt mélyen meghajolt az ember.

— Csókolom a kezét, nagyságos asszony.

— Jónapot.

— A tánciskolában már volt szerencsénk, Földváry Nagy Imre vagyok.

— Igen . . . Nos, hogy mulattott?

— Jól . . . Ahol annyi szép lány és szép asszony van, ott csak jól mulathat az ember.

Rostkowitzné fölkacagott. Szinte regett a tokája.

— Szép asszony! — mondta gunyosan. — Hiszen mind vén mamák voltunk ott.

— A mamák között is vannak szépek — szórtá a bókot Földváry Imre, amit Rostkowitzné meg is értett s ez látszólag jól esett az elhízott asszonyságnak.

— Milyen szép üzlet ez — folytatta emeltebb hangon az ember. — Valóságos nagykereskedés.

— Hát igen.

— Még „csillagánizs“ is van — mutatott egy fiókra, melyen ez a fölírás volt.

— Jó kereskedő az én uram, mindenről gondoskodik.

— Sosem láttam még.

— Keveset van idehaza az én Arthurom. Nyolc naponkint jön haza rövid időre, azután tovább megy.

— Talán utazó?

— Igen, a Widemann-testvérek nagykereskedő cégnek egyik utazója. Itt van a kerülete az Alföldön.

— Az ám, Widemann-testvérek, a Király-utcában.

— Ismeri?

— Hogyne — mosolygott fölényesen Földváry.

— Én is kereskedőnek indultam.

— És tetört?

— No nem törtem le, kezét csókolom, mert csak raktárnokságig vittem föl . . . Aztán . . .

Nem mondta tovább, szórakozottan szívta a cigarettáját s mintha a multba szállt volna a gondolata, kissé elkomorodott.

Az asszony kíváncsi lett.

— Aztán . . . — kérdezte élénkebb hangon.

— Zsindely van a háztetőn, nagyságos asszonyom.

Megértette a célzást Rostkowitzné, egy darabig várt, aztán szeliden mondta a kislánynak:

— Babus, menj ki drágám, a gallambok még ma nem kaptak aljat.

— Milyen szép neve van Valérkának . . . Való-

ban babus, olyan, mint egy gliderbaba — jegyezte meg a férfi és felragyogó szemmel nézett utána.

Rostkowitzné hallgatott.

— Aztám beütött a krach . . . Mennem kellett Budapestről . . .

— Mennie kellett?

— Sajnos így van.

— Miért?

— Egy szempár miatt, egy rózsás arc miatt, akiknek az emlékéit ma is itt hordozom.

Szinészi pózzal mutatott a szívére.

— A rózsás arcok sok galibát szoktak okozni.

— Ma már nem titok, hiszen régen volt, harmadik esztendeje, hogy utoljára láttam.

— Asszony, vagy lány?

— Asszony, olyan szép asszony, amilyen csak a mesében van. Ha rá gondolok, azt hiszem az eszem megy el.

— Nos, nos . . .

— Negyvennyolc órai időt kaptam, hogy távozzak Budapestről.

— Érdekes.

— És én . . .

Tovább nem mondhatta, mert megszólalt az ajtón a csengő s egy fitos orru szőke leány lépett be.

— Kezít csókolom, Lujza néni.

— Pá Pannikám, Isten hozott.

— Elküldte anyuska a legkisebbet, a Laci még nem jött haza az iskolából, a Feri a nyomáson van, az a kis mihaszna mindig a labdát rugdossa, pedig nem tesz neki jót, apa nagyon haragszik rá, hogy tanulás helyett folyton labdázik.

Pergett a kislány nyelve, mint a kereplő, mondta volna tovább is, de Lujza néni megakasztotta a kis rózsaszínű kereplőt s szinte idegesen kérdezte:

— Hát miért küldte anyuska a legkisebbet?

— Vasalószénért, aranyos Lujza néni, inget akar vasalni anyuskám az édes apának, mert holnap nagy szerepe lesz . . . Hallotta már néni?

— No de nekem is mennem kell, három óra lesz mindjárt — szólt most meg már Nagy Imre a lány-csicsergésbe. — A legközelebbi viszontlátásra, nagyságos asszonyom, csókolom a kezét.

— De siet Földváry ur.

— Ha időm lesz, holnap megint eljövök. Ugyis fontos beszélni valóm lenne nagyságoddal.

— Isten vele — bölintott Rostkowitzné.

Az ajtóból még visszaszólt Földváry Nagy Imre:

— A cigarettákat kifizettem Valérkának.

— Rendben van. Köszönjük.

Másnap nem jött el. Csak harmadnap. De jóval hamarabb, mint máskor. Az asszony az ebédutáni sziesztaját most rövidebbre fogta, sejtette, hogy eljön az ember, akiről csak annyit tudott, hogy a járásbíró-ságnál van alkalmazásban és hogy a pálinka-kontóját pontosan kiegyenlítette az üzletben. Egyébként kellemes embernek tartotta s az eddig hallottak után némi részvétet is érzett iránta.

Lehangoltan nyitott be Nagy Imre a vegyeskereskedésbe. Az asszony a juhturót nyomkodta össze egy bádógtálban, mert már gombásodni kezdett a teteje s így nem tudta elfogadni a feléje nyújtott kezét. Kedvesen mosolygott.

— Mi az, Földváry ur? — kérdezte mindjárt a kéznyújtás után.

— Hogy-hogy mi az, kezét csókolom.

— Olyan rosszkedvűnek látszik.

— Igen . . . Sajnos . . . Kár volt föltépni a régi sebet . . . Még mindig a hatása alatt állok.

— Ugyan ne mondja! . . . Ha tudtam volna —

felelte elkomorlyodva az asszony. — De hiszen nem is tudok még semmit sem . . .

Legyintett a kezével Földváry.

— Érdeklí nagyságos asszonyomat az én esetem?

— Nem is annyira érdekel, mint inkább kíváncsi vagyok rá. Tudja, hogy az asszonyok mindig kíváncsiak.

— Hát igen. Látszik, hogy jó szíve van kegyednek.

— Az élettörténetek mindenkit kíváncsivá tesznek, különösen, ha az illető maga beszéli el.

— Oh, azóta hol jártam én, kérem . . . Beutaztam Svájcot, Németországot, még Filadelfiában is voltam . . . Tetszik tudni hol van?

— Hogyne . . . Amerikában.

— Brémában jutott az az ötletem, hogy ki kellene mennem az új világba, új életet kezdeni . . . Hej! de aki a Tisza vizét issza . . .

— Vágyik annak szíve vissza — folytatta gyorsan és némi pajkossággal a boltosné.

— Így mondja a nőta, de igaz is.

— Mondja már Földváry, ki volt az az asszony?

— Egy uhlánus századosnak a felesége . . . Bájos gyerek . . . Felejthetetlenül édes.

— Beleszeretett?

— Mind a ketten egymásba.

— És?

— És rájött a paklira a kapitány s egy este megállított a Kossuth-utcában. Bemutatta magát és azt mondta, ha negyvennyolc óra alatt el nem távozom végleg Budapestről, lelő, mint egy kutyát.

— Szentelen.

— Előbb azt gondoltam, meghalok az én édes, drága Vilmámért, azt is gondoltam, hogy a vén struport katoná mellől megszököttem. De elélem állt a kérdés: miből tartod el, Imre!? . . . Eh, megjött a jobbik eszem, meglógtam . . . Tetszik tudni, teljes életemben bohém voltam, atyám megvevi főtisztviselő volt . . .

— Látszik, hogy uri családból való.

— Az iskolákat kutyaliter frekventáltam, mint Petőfi mondja, az apám hamarabb megunt a dicsőséget, mint én és szegény öreg, szegény boldogult öreg, odavetett egy matralista boltba — gyakornoknak . . . Akkor ugyan még tinásnak nevezték a gyakornok urakat . . . Ahelyett, hogy jól elpáholtna és végigjáratta volna velem az iskolát, derékba törte a pályámat.

— Igazán kár volt.

— Felszabadultam, beleuntam a petroleum- meg a kocsikenőcs-méregelésbe és fölcaptam színésznek . . . Jó dalos voltam, a hangomat azonban elkoptatták a korecsmái cimborák, még mielőtt érvényesülhettem volna. Egy kis adósságot is csináltam s mit volt mit tennem, oda kellett hagynom a világrengető deszkákat. Elmentem végrehajtónak . . . Ezt is elintézttem egy garasos komédia miatt s vagy félesztendei kóborlás után eljutottam a mostani állomásomhoz.

(Folyt. köv.)

NAGY KALAPJAVÍTÓ IPARTELEP Menez Károly és Fia

menekült kalapos **Mars-tér 8. sz.**, a kórház során. Vilamos megálló a rókusai templomnál. Bármily férfi és női velur és filc kalapot ujjácsinál felelősség mellett gyorsan és szakszerűen. — Saját készítményű női kalapok kaphatók minden színben és formában gyári áron.

==== A jó munkáért számtalan elismerés. ====